

## Source for Tikkun Leil Shavuos and the Intersection of Kabbala and Halacha

<http://seforim.blogspot.com/2018/05/tracing-history-of-shavuos-night.html>

### Sefer Hanhagos Rabeinu (Rav Elyashiv) p. 251

### הלימוד בליל שבועות

מח. בשנים קודמות היה רבינו מוסר את השיעור היומי בליל שבועות לאחר הסעודה.<sup>3</sup>

מט. רבינו לא נהג להיות ער כל הלילה בליל שבועות. יא

בנימין

בליל שבועות - הרבה יותר מוקדם מהרגיל, ולמד בהתלהבות יתירה כהכנה למתן תורה.

ויש לציין שרבינו היה מתעניין בתקופה שלפני שבועות אצל נכדיו הבחורים שישנו אצלו, אם באווירה של הישיבה מרגישים את ההכנה לקבלת התורה.

נא. שמעתי ממו"ר הגאון הגדול רבי משה אלישיב שליט"א, והסיבה לכך, כינו שהרגיש רבינו שזה יפריע לו בהתעלות בתורה במשך היום.

ויש לציין מה ששמעתי מתלמידו של רבינו - הגאון רבי בן ציון הכהן קוק שליט"א, שאחד מהנכדים של רבינו היה במשמרת אצלו ביום של חג השבועות, ורבינו ראה שהוא מאוד עייף, ושאל אותו: מה קרה שאתה כל כך עייף? וענה לו הנכד שלא ישן כל הלילה, אמר לו רבינו: 'מה יוצא לך מזה, עושים משמר, רק מפסידים, בלילה עייפים וביום לא לומדים טוב'.

ועיין בספר הליכות האיש (עמ' קס"ז) שנשאל רבינו האם הוא היה ער פעם בלילה (בליל שבועות). והשיב: "גאר אמאל" (דהיינו לפני שנים רבות).

אמנם רבינו היה קם לפנות בוקר -

הבכורים.

(1488-1575) שולחן ערוך אורח חיים הלכות פסח סימן תצד סעיף ג  
ג אסור להתענות (ו) במוצאי חג השבועות. הגה: (ז) ו' ואין אומרים תחנון (ח) ד מתחילת ראש חודש סיון עד ח' בו, דהיינו אחר }א} אסרו חג (הגהות מיימוני הלכות ברכות ומנהגים).  
< ונוהגין ה' לשטוח [ז] עשבים (ט) בשבועות בב"ה והבתים, (י) זכר לשמחת מתן תורה.  
ונוהגין (יא) ח' בכל מקום לאכול (יב) ט' מאכלי ו' י' חלב (יג) ביום ראשון של שבועות;  
ונ"ל הטעם שהוא (יד) ז' כמו השני תבשילין שלוקחים בליל פסח, זכר לפסח וזכר לחגיגה, כן אוכלים מאכל חלב יא' < ואח"כ מאכל בשר ח' וצריכין להביא עמהם (טו) יב' < ב' לחם (טז)  
על השלחן שהוא במקום המזבח, ויש בזה (יז) ט' זכרון לב' הלחם שהיו מקריבין ביום

(1634-1682) מגן אברהם – איתא בזוהר שחסידי הראשונים היו נעורים כל הלילה ועוסקים בתורה וכבר נהגו רוב הלומדים לעשות כן ואפשר לתת טעם ע"פ פשוטו לפי שישראל היו ישנים כל הלילה והוצרך הקב"ה להעיר אותם כדאיתא במדרש לכן אנו צריכים לתקן זה:

### זוהר אמור ג' צ"ח א

ולאו הוא כדאי למהוי ליה חולקא באורייתא, ומאן דמטי טהור להאי יומא, וחושבנא לא אתאביד מניה, כד מטי להאי ליליא, לבעי ליה למלעי באורייתא, ולאתחברא בה, ולנטרא דכיו עלאה, דמטי עליה בההוא ליליא, ואתדכי

But one who arrives pure to this day, and the count was not lost from him - when he reaches this night, he must learn and be connected to Torah, to guard this purity that comes upon him that night, purifying him.

ואוליפנא, דאורייתא דבעי ליה למלעי בהאי ליליא, אורייתא דבעל פה, בגין דיתדכון (ס"א דיתדבק) כחדא, ממבועא דנחלא עמיקא. לכתר, בהאי יומא, ליתי תורה שבכתב, ויתחבר (ס"א בהו) בה, וישתכחון כחדא בזווגא חד לעילא.

We have learned that the Torah that we need to learn on this night [Leyl Shavuot] is the Oral Torah, so that they may be purified together from the wellspring of the deep stream. Afterward, on this day [of Shavuot] Written Torah will come join her and they will be as one, as one couple above...

ועל דא, חסידי קדמאי לא הוו ניימי בהאי ליליא, והוו לעאן באורייתא, ואמרי, גיתי לאחסנא ירותא קדישא, לן, ולבנן, בתרין עלמין. וההוא ליליא כנסת ישראל אתעטרא עליהו, ואתייא לאזווגא ביה במלכא, ותרוייהו מתעטרי על רישיהו, דאינון דזכאן להכי.

Thus, the earlier pious ones did not sleep on this night, and they studied Torah, saying let us acquire a holy inheritance for us and our children in two worlds. And on this night, Keneset Yisrael is crowned above them and comes to intimately join with the King, and both of them are crowned above the heads of those who are worthy of this.

Machzor Hamefurash Intro  
Rav Chaim Vital – Sha'ar Hakavanot

היא. וזה לשונו הקדוש (ב"שער הכונות" חג השבועות דרוש א' דף פ"ט ע"א):  
"שצריך האדם שלא לישן בלילה הזאת כלל, ולהיות כל הלילה נעורים  
ועוסקים בתורה, כנזכר באורך בהקדמת ספר הזוהר ובפרשת אמור.  
ודע, כי כל מי שלא יישן בלילה הזאת כלל אפילו רגע אחד, ויהיה עוסק  
בתורה כל הלילה, מובטח לו שישלם שנתו ולא יארע לו שום נזק בשנה  
ההוא, וכמו שכתב הרשב"י בהקדמת בראשית, וז"ל: דיפוק ההוא שתא  
בשלם כו', עיי"ש. ולא עוד, אלא שהוראת חיי האדם בשנה ההיא  
תלויה בענין זה, כי אם לא ישן כלל ודאי שלא ימות בשנה ההוא, ודי  
בזה. ולכן פשט המנהג הזה בישראל לעסוק בתורה כל ליל חג  
השבועות".

Shelah (1560-1630) letter from R. Shlomo  
Alkebetz(1505-1584)

ויהי בבקר, הלכנו וטבלנו, כאשר עשינו שני ימים קודם, ושם מצאנו  
לשלשה החברים אשר לא נמצאו שמה בלילה ההוא, וגערנו בהם ונספר  
להם את כל הטובה אשר עשה ה' עמנו, וימת לבם בקרבם וסטרו  
פניהם וגעו בבכיה, וגם אנחנו התחזקנו כנגדם, יען בסבתם לא זכינו  
עוד והפסדנו, כאשר אמר למעלה. ויאמרו: מי יתן והלילה הזאת השניה  
נתחבר ביחד ונהיה עשרה, והסכמנו לעשות כן. ועם שבלילה הראשון  
שינה בעינינו לא דאינו אפילו רגע כמימדיה, וגם ביום לא הונח לישן,  
כי דרוש דרש החסיד נר"ו אחר המנחה, וישבנו שם. ועם כל זה שנסנו  
בעז מתנינו ועשינו בלילה השני כסדר הראשון, ומרוב השמחה שהיינו  
עשרה, לא המתינה עד עת קרוא המשנה, ולא עד חצות כמו בלילה  
הראשון שהיה ממש בחצות הלילה, רק תיכף שהיינו קוראים דברות של  
משנה תורה, בהגיענו אל פרשת 'שמע', קול דודנו דופק, והתחיל: שמעו  
ידידים המהדרים מן המהדרים, הקיצו ורננו שוכני עפר, בסוד עפר  
העליון שני ההי"ן כו', ודברים רבים של חכמה אמר הנה. אחר כך אמר:  
אשריכם ידידי אשריכם המעלים אותי, כמה וכמה נתעליתם שאתם  
עשרה לכל דבר שבקדושה, אשריכם בעולם הזה אשריכם ואשרי  
יולדתכם, אל תיראו חרפת אנוש ומגדופם אל תחתו כי אתם המעלים  
לכנסת ישראל, ודעו כי אתם מבני עליה כו', כדלעיל, ואתם מתדבקים  
בי, והכבוד חופף על ראשיכם, וחוט של חסד משוך עליכם, ואלמלי ניתן  
רשות לעין הייתם רואים האש הסובבת הבית הזה, לכן חזקו ואמצו  
ואל תפסיקו הקשר, והעלוני בקול רם, שמע ישראל, וברוך שם כבוד  
מלכותו לעולם ועד, כיום הכיפורים, ודברים אחרים כמו חצי שעה.  
וחרנו לסוד הלימוד.

ובעת שהתחלנו ללמוד המשנה, ולמדנו שתי מסכתות, זיכנו בוראנו  
ונשמע את קול המדבר בפי החסיד נר"ו, קול גדול בחיתוך אותיות, וכל  
השכנים היו שומעים ולא מבינים. והיה הנעימות רב והקול הולך וחזק,  
ונפלנו על פנינו, ולא היה רוח באיש לישא עיניו ופניו לראות מרוב  
המורא. והדיבור ההוא מדבר עמנו, והתחיל ואמר: שמעו ידידי  
המהדרים מן המהדרים, ידידי אהובי. שלום לכם, אשריכם ואשרי  
יולדתכם, אשריכם בעולם הזה, אשריכם בעולם הבא, אשר שמתם על  
נפשכם לעטרני בלילה הזה, אשר זה כמה שנים נפלה עטרת ראשי ואין  
מנחם לי, ואני מושלכת בעפר חובקת אשפתות, ועתה החזרתם עטרה  
ליושנה. התחזקו ידידי, התאמצו אהובי, שמחו ועלצו, ודעו כי אתם  
מבני עליה, וזכיתם להיות מהיכלא דמלכא, וקול תורתכם והבל פיהם  
עלה לפני הקדוש-ברוך-הוא, ובקע כמה אורים וכמה רקיעים עד שעלה,  
ומלאכים שתקו, ושרפים דממו, וחיות עמדו, וכל צבא מעלה להקדוש-  
ברוך-הוא שומעים את קולכם. והנני המשנה האחת המייסרת את  
האדם, באתי לדבר אליכם, ואם הייתם עשרה הייתם (מתעלה)  
[מתעלים] יותר ויותר, אבל עם כל זה נתעליתם ואשריכם ואשרי  
יולדתכם ידידי אשר נדדתם שינה מעיניכם, ועל ידיכם נתעליתי הלילה  
הזה, ועל ידי החברים אשר בעיר הגדולה, עיר ואם בישראל, ואין אתם  
כאותם השוכבים על המטות שן, שינה שהוא אחד מששים במיתה,